

■ Spiekbriefje: Woorden herkennen (ZNW & BNW) 1

1. Het Zelfstandig Naamwoord (ZNW)

Dit is de **naam** van een persoon, een dier, een plant of een ding. Je kunt het bijna altijd zien of aanraken.

- **Mensen:** de bakker, de juf, de baby, de neef, de buurman.

(Let op: namen als **Jan** en **Anne** zijn ook ZNW, maar hebben geen 'de' of 'het' nodig).

- **Dieren:** de hond, de vogel, de vis, de leeuw, de kikker.
- **Dingen:** de tafel, de fiets, de computer, het glas, de mand.
- **Planten:** de boom, de bloem, het gras, de cactus.
- **Stoffen:** het water, de suiker, het hout, het ijzer, het meel.
- **Gevoelens:** de liefde, de vrede, het verdriet, het plezier.

De Test:

Kun je er **de**, **het** of **een** voor zetten?

- **De** boom, **de** tijd, **het** geluk, **een** vraag. (**Ja**, dit is een ZNW)
- **De** rennen, **de** groeien. (**Nee**, dit is een actie / werkwoord)

2. Het Bijvoeglijk Naamwoord (BNW)

Dit woord vertelt **hoe** iets of iemand is. Het geeft extra informatie.

- **Kleur:** de **blauwe** fiets, de **rode** appel.
- **Grootte:** de **kleine** baby, de **grote** olifant.
- **Mening:** de **mooie** bloem, de **lekkere** chips.
- **Kenmerk:** de **gladde** vloer, de **stekelige** cactus, de **warme** koffie.

De Test:

Staat het woord **vóór** een zelfstandig naamwoord en zegt het iets over dat ding?

- Een **mooie** bloem.
- Een **snelle** auto.

3. Het Verschil: Ding vs. Kenmerk

Zelfstandig Naamwoord	Bijvoeglijk Naamwoord (hoe iets of iemand is)
De appel	De groene appel
De auto	De snelle auto
De man	De oude man
Het kind	Het blijde kind
De vrijheid	De waardevolle vrijheid

Onthoud de drie soorten:

1. **De boom** - De naam van het (**ZNW**)
2. **Groen** - Vertelt hoe de boom is (**BNW**)
3. **Groeien** - Vertelt wat de boom doet (**Werkwoord**)

4. Hoe maak je een Bijvoeglijk Naamwoord? (Het lid woord De / Het -e regel)

Als het woord voor De **znw** staat, krijgt het bijna altijd een **-e**.

voorbeelden:

1. De boom is **groot**. → De **grote** boom.
2. De bloem is **mooi**. → De **mooie** bloem.
3. De auto is **snel**. → De **snelle** auto.
4. **Het** eten is **lekker**. → Het **lekkere** eten. **uitz**
5. De pen is **rood**. → De **rode** pen.
6. De mier is **klein**. → De **kleine** mier.
7. De lucht is **blauw**. → De **blauwe** lucht.
8. De vrouw is **oud** → De **oude** vrouw
9. De tafel is **laag**. → De **lage** tafel.
10. De fiets is **nieuw**. → De **nieuwe** fiets.
11. De stoel is **zacht**. → De **zachte** stoel.
12. **Het** feest is **leuk** → Het **leuke** feest. **uitz**

Uitzondering: Het-znw + een komt er geen **e** bij

1. Het huis is **oud**. → Een **oud** huis.
2. Het kind is **lief**. → Een **lief** kind.
3. Het boek is **dik**. → Een **dik** boek.
4. Het meisje is **klein**. → Een **klein** meisje.
5. Het bier is **koud**. → Een **koud** bier.
6. Het brood is **vers**. → Een **vers** brood.
7. Het raam is **groot**. → Een **groot** raam.
8. Het paard is **snel**. → Een **snel** paard.
9. Het fietsje is **nieuw**. → Een **nieuw** fietsje.
10. Het papier is **wit**. → Een **wit** papier.
11. Het luchtje ruikt **lekker**. → Een **lekker** luchtje.
12. Het stoeltje is **zacht** → Een **zacht** stoeltje.

In het Nederlands krijgt een bijvoeglijk naamwoord in het meervoud vrijwel altijd een -e aan het einde.

1. Het huis is **oud**. → Een **oud** huis. → De **oude** huizen.
2. Het kind is **lief**. → Een **lief** kind. → De **lieve** kinderen.
3. Het boek is **dik**. → Een **dik** boek. → De **dikke** boeken.
4. Het meisje is **klein**. → Een **klein** meisje. → De **kleine** meisjes.
5. Het biertje is **koud**. → Een **koud** biertje. De **koude** biertjes.
6. Het brood is **vers**. → Een **vers** brood. → De **verse** broden.
7. Het raam is **groot**. → Een **groot** raam. → De **grote** ramen.
8. Het paard is **snel**. → Een **snel** paard. → De **snelle** paarden.
9. Het fietsje is **nieuw**. → Een **nieuw** fietsje. → De **nieuwe** fietsjes.
10. Het papier is **wit**. → Een **wit** papier. → De **witte** papieren.
11. Het luchtje ruikt **lekker**. → Een **lekker** luchtje. → De **lekkere** luchtjes.
12. Het stoeltje is **zacht** → Een **zacht** stoeltje. → De **zachte** stoeltjes.

Bij stoffen zoals goud, hout of wol krijgt het bijvoeglijk naamwoord meestal **-en** in plaats van alleen een **-e**, ook in het meervoud.

- De **gouden** ringen (niet: **goude**)
- De **houten** tafels (niet: **houte**)